

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน **พส.**

Human Rights Policy

1 ยึดมั่นในศักดิ์ศรีและความเสมอภาค

2 ส่งเสริมคุ้มครอง และเสริมพลัง

3 ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักนิติธรรม

4 สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่น
ต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน

แรมรุ่ง วรรณ
อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีเจตนารมณ์ในการขับเคลื่อนการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยจัดทำ แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการบรรลุเป้าหมาย “การละเมิดสิทธิมนุษยชนลดลงทุกด้านและทุกกลุ่ม” ตามหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) อันเป็นรากฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่สำคัญ

ดังนั้น เพื่อให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการสามารถนำหลักการด้านสิทธิมนุษยชนไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน ดังนี้

นิยามศัพท์

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ให้นิยามของคำว่า “สิทธิมนุษยชน” (Human Rights) หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคที่บุคคลทุกคนมีโดยธรรมชาติ และได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย หรือพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี สิทธิมนุษยชนยืนยันว่าทุกคนย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน และได้รับความคุ้มครองโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะด้วยเหตุแห่งถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สุขภาพ สถานะบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ รวมถึงเหตุอื่นใดก็ตาม

“กลุ่มเป้าหมาย” หมายความว่า ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึงภาคีเครือข่าย และส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

“กลุ่มเปราะบาง” หมายความว่า กลุ่มเปราะบางตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เช่น กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ป่วยจิตเวช

“บุคลากรกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ” หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทั้งส่วนกลาง และหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคทั้งหมด

นโยบาย ...

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

ผู้บริหารและบุคลากรกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ทุกระดับ ต้องตระหนักถึงความสำคัญ มีความมุ่งมั่นที่จะลดความเหลื่อมล้ำ และพิทักษ์คุ้มครองสิทธิของกลุ่มเป้าหมายตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะ กลุ่มเปราะบาง เพื่อขับเคลื่อนเจตนารมณ์ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อันเป็นรากฐานสำคัญสากล ซึ่งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้จัดทำ แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และ ประกาศกรมพัฒนา สังคมและสวัสดิการ เรื่อง เจตนารมณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนด แนวทาง การปฏิบัติข้อควรทำและไม่ควรทำ ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้บุคลากรทุกระดับ ใช้เป็นหลักยึดถือและนำไปปฏิบัติ ดังนี้

๑. “ยึดมั่นในศักดิ์ศรีและความเสมอภาค” โดยบริหารงานและปฏิบัติงาน ด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ไม่ว่าด้วยเหตุ ความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา เพศสภาพ ชาติกำเนิด ทรัพย์สิน ความเชื่อ ทางการเมือง หรือความเห็นอื่นใด

๒. “ส่งเสริม คุ้มครอง และเสริมพลัง” สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ เพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน มุ่งเน้นการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เข้าถึงสิทธิ ที่พึงมีตามกฎหมาย เสริมพลังให้กลุ่มเป้าหมายสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการรับความช่วยเหลือ ได้ด้วยตนเอง พร้อมพัฒนาทักษะบุคลากรให้เท่าทันต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนในรูปแบบใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

๓. “ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักนิติธรรม” โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย อย่างเคร่งครัดและโปร่งใส ไม่เรียกรับผลประโยชน์หรือใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ จัดสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมเพื่อลดอุปสรรคในการเข้าถึงบริการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พร้อมทั้งให้ความสำคัญสูงสุด กับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล

๔. “สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน” สร้างสภาพแวดล้อม การทำงานที่เปิดกว้างและปลอดภัย ส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับไม่เพิกเฉยต่อการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

เจตนารมณ์

๑. บริหารงานและปฏิบัติงานด้วยการให้ความเคารพและปฏิบัติต่อกันตามหลักสิทธิมนุษยชน อย่างเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม การให้เกียรติซึ่งกันและกัน และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในเรื่องความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา ชาติกำเนิด ทรัพย์สิน ความเห็นทางการเมือง หรือความคิดเห็นอื่นใด

๒. สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินการใด ๆ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๓. ยึดมั่นในกฎหมาย หลักนิติธรรม และรักษาไว้ซึ่งสภาพการทำงานที่เป็นธรรม ควบคู่กับ การเสริมสร้างสุขภาวะองค์กร เพื่อป้องกันการกระทำอันอาจเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชน ผู้ใช้บริการ

๔. มุ่งมั่นที่จะสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับสามารถแสดงความคิดเห็น สะท้อนปัญหาองค์กรรวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสิทธิมนุษยชน

๕. ใช้ความ ...

๕. ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันความเสี่ยง พร้อมทั้งสอดส่องดูแล เรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลย เพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยจะต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชา หรือแจ้งไปยังช่องทางที่กำหนดไว้

แนวทางปฏิบัติ

๑. ให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง หรือสถานะทางสังคม

๒. สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน โดยมุ่งเน้นการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย

๓. ยึดมั่นในหลักนิติธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด ปราศจากการเรียกรับผลประโยชน์หรือการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

๔. ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและเคารพสิทธิในความเป็นส่วนตัว โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด

๕. มุ่งมั่นสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน

๖. สอดส่องดูแลและรับผิดชอบต่อสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลย หรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่เข้าข่ายการละเมิดสิทธิทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๗. จัดให้มีกลไกการรับเรื่องร้องเรียนและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ โดยสร้างช่องทาง ที่เข้าถึงง่าย ปลอดภัย และมีการจัดการข้อร้องเรียนที่โปร่งใสเป็นธรรม
